

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

MANİSA YUNUSEMRE BELEDİYESİ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

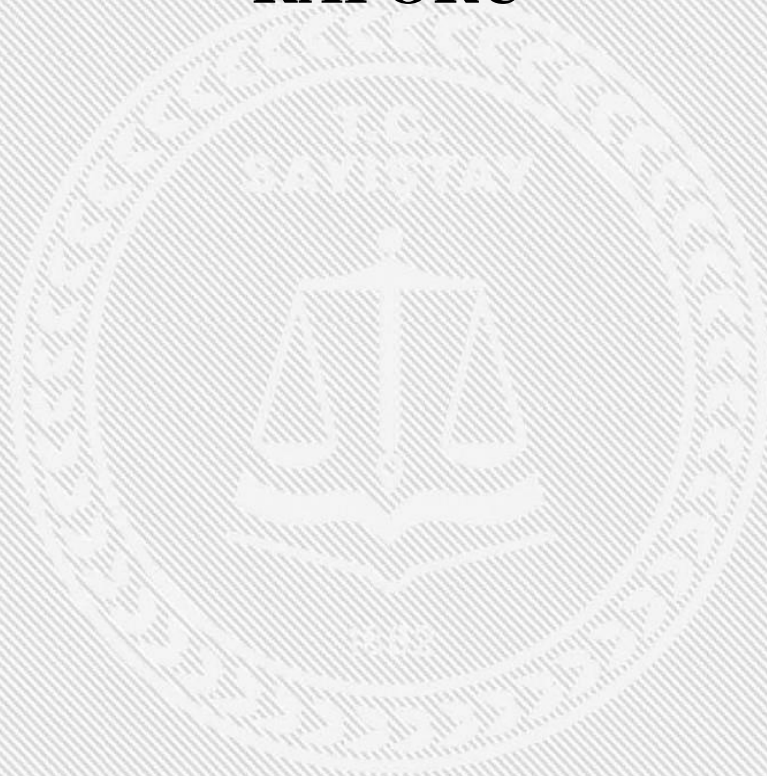

İÇERİK

MANİSA YUNUSEMRE BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
MANİSA YUNUSEMRE BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	29

MANİSA YUNUSEMRE BELEDİYESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	8
8.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	11
9.	EKLER.....	23

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Unvan Bazında Memurlar	2
Tablo 2: Unvan Bazında Sözleşmeli Personel	3
Tablo 3: Unvan Bazında İşçiler	3
Tablo 4: Bütçe Gelirleri	3
Tablo 5: Bütçe Giderleri	4
Tablo 6: Kalkınma Ajansı Payı	15
Tablo 7: BŞB'den Aktarılan Oto.İşl.Gel.	20

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Taşınmaz İcmal Cetvellerinin Düzenlenmemesi ve Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Doğrudan Temin ve Pazarlık Usullerinde Belirtilen Parasal Sınır Tabi İşler İçin Yapılan Harcamaların Kamu İhale Kurumu Uygun Görüşü Olmadığı Halde %10 Sınırını Aşması

2. İnternet Sitelerine Verilen İlan ve Reklam İle İlgili Hizmet Alımlarının İhale Kanununda Belirlenen Yöntemler Dışında ve Objektif Kriterler Uygulanmadan Gerçekleştirilmesi

3. Kalkınma Ajansına Gönderilen Payların Hesabında Borçlanmaların Dikkate Alınmaması

4. Büyükşehir Belediyesinden İlçe Belediyesine Aktarılması Gereken Otopark Geliri Paylarına İlişkin Takibin Yapılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1 Mevzuat ve Görevler

Manisa Yunusemre Belediyesi, belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan idarî ve malî özerkliğe sahip bir kamu tüzel kişisidir.

Belediyelerin görev ve yetkileri asıl olarak 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 14 ve 15'inci maddelerinde düzenlenmiştir. Dolayısıyla belediyeler ile ilgili temel mevzuat 5393 sayılı Kanun'dur. Bu Kanun dışında kurumun yapılandırılmasını ve görev ve sorumluluklarını düzenleyen başlıca mevzuat aşağıda sayılmıştır.

- 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu
- 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu
- 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu
- 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun
- 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 3194 sayılı İmar Kanunu

1.2 Teşkilat Yapısı

Yunusemre Belediyesi, ilçe sınırlarında hizmet veren bir kuruluştur. Yunusemre Belediyesi'nin teşkilat yapısına göre Belediye başkanı ile birlikte 5 başkan yardımcısı bulunmakta, idari birimler de bu başkan yardımcılarına bağlı olarak görev yapmaktadır.

Yunusemre Belediyesi idari birimleri toplam 25 müdürlükten teşekkül etmiş olup bu birimler aşağıdaki gibidir;

- Özel Kalem Müdürlüğü
- Destek Hizmetleri Müdürlüğü
- İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
- Bilgi İşlem Müdürlüğü
- Yazı İşleri Müdürlüğü
- Teftiş Kurulu Müdürlüğü
- Mali Hizmetler Müdürlüğü
- Hukuk İşleri Müdürlüğü
- İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
- İşletme ve İştirakler Müdürlüğü
- Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü
- Park ve Bahçeler Müdürlüğü
- Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü
- Strateji Geliştirme Müdürlüğü
- Temizlik İşleri Müdürlüğü
- Zabıta Müdürlüğü

- Basın ve Yayın Müdürlüğü
- Halkla İlişkiler Müdürlüğü
- Kentsel Tasarım Müdürlüğü
- Emlak ve İstimlak Müdürlüğü
- Fen İşleri Müdürlüğü
- Gecekondu ve Sosyal Konutlar Müdürlüğü
- Muhtarlık İşleri Müdürlüğü
- Spor İşleri Müdürlüğü
- Kütüphane Müdürlüğü

Belediye’de 122 memur, 79 sözleşmeli personel ve 13 kadrolu işçi istihdam edilmekte olup kurum bünyesinde hizmet veren personelin statüleri ve unvan bazında sayıları aşağıdaki gibidir;

Tablo 1: Unvan Bazında Memur Dağılımı

Sıra	Statüsü	Unvan	Sayı
1	Memur	Memur	8
2	Memur	Avukat	1
3	Memur	Başkan Yardımcısı	4
4	Memur	Bilgisayar İşletmeni	9
5	Memur	Destek Hizmetleri Müdürü	1
6	Memur	Fen İşleri Müdürü	1
7	Memur	Halkla İlişkiler Müdürü	1
8	Memur	Hizmetli	3
9	Memur	İmam	1
10	Memur	İmar Ve Şehircilik Müdürü	1
11	Memur	İnsan Kaynakları Ve Eğitim Müdürü	1
12	Memur	İşletme Ve İştirakler Müdürü	1
13	Memur	Kentsel Tasarım Müdürü	1
14	Memur	Mali Hizmetler Müdürü	1
15	Memur	Mimar	2
16	Memur	Muhtarlık İşleri Müdürü	1
17	Memur	Mühendis	10
18	Memur	Sivil Savunma Uzmanı	1
19	Memur	Şef	18
20	Memur	Şoför	1
21	Memur	Tahsildar	1
23	Memur	Teknik Ressam	1
24	Memur	Tekniker	7
25	Memur	Teknisyen	1
26	Memur	Uzman	5
27	Memur	Veri Hazırlama Ve Kontrol İşletmeni	23
28	Memur	Yazı İşleri Müdürü	1
29	Memur	Zabıta Amiri	1
30	Memur	Zabıta Memuru	14
31	Memur	Zabıta Müdürü	1
Toplam			122

Tablo 2: Unvan Bazında Sözleşmeli Personel

Sıra	Statüsü	Unvan	Sayı
1	Sözleşmeli Personel	Avukat	1
2	Sözleşmeli Personel	Eğitmen	5
3	Sözleşmeli Personel	Ekonomist	3
4	Sözleşmeli Personel	Kimyager	1
5	Sözleşmeli Personel	Mimar	6
6	Sözleşmeli Personel	Mühendis	20
7	Sözleşmeli Personel	Peyzaj Mimarı	1
8	Sözleşmeli Personel	Programcı	11
9	Sözleşmeli Personel	Tekniker	16
10	Sözleşmeli Personel	Teknisyen	11
11	Sözleşmeli Personel	Veteriner	1
12	Sözleşmeli Personel	Şehir Plancısı	3
Toplam			79

Tablo 3: Unvan Bazında İşçi

Sıra	Statüsü	Unvan	Sayı
1	Kadrolu İşçi	Büro İşçisi	2
2	Kadrolu İşçi	Şoför	6
3	Kadrolu İşçi	İşçi	5
Toplam			13

1.3 Mali Yapı

Belediyeler 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda genel yönetim kapsamındaki idareler içinde tanımlanmış olup Yunusemre Belediyesinde de mali iş ve işlemler 5018 sayılı Kanun'a uygun olarak yürütülmektedir.

Kurumun 2018 yılı gelir bütçesi 164.692.000,00 TL gider bütçesi ise 203.565.384,08 TL olarak hazırlanmış olup gelir ve gider kalemlerine ilişkin tahmin edilen ve gerçekleşen rakamlar ile gerçekleştirme oranları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir

Tablo 4: Bütçe Gelirleri

Hesap Kodu	Hesap Adı	Bütçe Tutarı	Net Tahsilat	Gerçekleşme Oranı (%)
800 1	Vergi Gelirleri	62.006.000,00	40.663.611,11	65,58%
800 3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.240.000,00	3.184.549,35	98,29%
800 4	Alınan Bağış Ve Yardımlar	1.100.000,00	1.619.547,82	147,24%
800 5	Diğer Gelirler	84.246.000,00	70.153.355,48	83,28%
800 6	Sermaye Gelirleri	14.100.000,00	16.375.037,37	116,14%
800 9	Red Ve İadeler (-)	0	0	0
Bütçe Geliri		164.692.000,00	131.996.101,13	80,15%

Tablo 5: Bütçe Giderleri

Hesap Kodu		Hesap Adı	Bütçe Tutarı	Harcama Tutarı	Gerçekleşme oranı (%)
830	1	Personel Giderleri	21.137.882,96	17.526.019,15	82,91%
830	2	S.G.K Prim Giderleri	3.939.281,40	2.472.791,68	62,77%
830	3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	89.522.001,32	83.895.303,29	93,71%
830	4	Faiz Giderleri	6.404.800,00	6.403.717,37	99,98%
830	5	Cari Transferler	3.877.294,32	2.611.271,98	67,34%
830	6	Sermaye Giderleri	77.153.424,08	66.595.069,97	86,31%
830	7	Sermaye Transferleri	1.520.000,00	1.509.837,38	99,33%
830	9	Yedek Ödenek	10.700,00	0,00	0,00%
Bütçe Gideri			203.565.384,08	181.014.010,82	88,92%

Yunusemre Belediye Başkanlığına ait bir adet şirket bulunmaktadır. MAYEB Organizasyon İnşaat Taah. Gıda Ulaşım Temizlik Eğitim Bilişim Akaryakıt Reklam Turizm Sağlık Hizmetleri San. Tic. A.Ş. 10.07.2014 tarihinde kurulmuştur. Türk Ticaret Kanunu'na tabi olan şirketin sermayesi 2.550.000,00 TL olup hisselerinin tamamı Yunusemre Belediyesine aittir.

Söz konusu şirketin faaliyet konuları inşaat işleri ile mal ve malzeme temini olmakla birlikte ayrıca şirketin işletmiş olduğu kreş ve 2 adet kafeterya bulunmaktadır. Şirket bünyesinde 753'ü 375 sayılı KHK kapsamında olmak üzere 859 işçi çalışmaktadır.

1.4 Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyelerin muhasebe kayıt sistemi ise 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup bütçeyle konulan ödeneklerin kullanımına ve gelirlerin toplanmasına ilişkin kayıt işlemleri 27.05.2016 tarih 29724 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmali
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırma tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmışından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve

doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Üst yönetim ve çalışanların pozitif ve destekleyici tavırları iç kontrol sistemi işleyişine ilişkin hayati önemdedir. Bu çerçevede Yunusemre Belediyesi yönetici ve çalışanlarının iç kontrollerin kalitesini olumlu yönde etkileyen bir iklim oluşturduklarını söyleyebiliriz. Kontrol ortamı için diğer önemli bir unsur, dürüstlük ve etik değerlerin korunması ve sergilenmesi, hepsinden öte içselleştirilmesidir. Yunusemre Belediyesinde etik sözleşmelerinin imzalanması ve personelin dosyalarına konulması özü itibarıyla biçimsel bir

gelişmeyi yansıtsa da bu alandaki farkındalığın ve sorumluluğun geliştirilmesindeki etkisi yadsınmamalıdır.

Kurumda görev, yetki ve sorumlulukların açık şekilde belirlenmiş olması, yetki devirlerine ilişkin uygulama yöntemlerinin bilinirliği, ön mali kontrolün işletilmesi kontrol faaliyetlerine yönelik uygun bir yönetim çerçevesi sağlamaktadır.

Kurumda yürütülen faaliyetler çerçevesinde iş tanımlarının yapılmış, iş akış şemalarının çıkarılmış olması, amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış risklerin tanımlanarak söz konusu risklere kurumun ne tür yanıtlar verdiğinin belirlenmiş olması risk yönetimi açısından önemli bir ilerleme olduğu kadar iyi işleyen bir yönetim bilgi sisteminin oluşmasına da katkı verecek niteliktedir. Keza, üst yöneticinin onayı ile görevlendirilen bir İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun varlığı, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının düzenli olarak hazırlanıyor oluşu, iç kontrollerin işlerliğinin ve Eylem Planı gerçekleştirmelerinin izlenip raporlanmasıyla yönetim performansını daha üst bir seviyeye taşıyacaktır.

Yunusemre Belediyesinde, çalışanlarının katılımıyla ve ilgili mevzuat gereklilikleriyle uyumlu bir çerçevede stratejik plan ve stratejik planın yıllık uygulamasına yönelik performans programı hazırlanmış olması, faaliyet sonuçlarının idare faaliyet raporunda gösterilmesi performans yönetimini oluşturmada önemli bir adımdır. Stratejik plan amaçlarını gerçekleştirmeye yönelik hedefler ve bu hedeflere ilişkin faaliyetlerin bütçe kaynaklarına ilişkin gerçeklikler çerçevesinde belirlenmesi ve sağlam kaynaklara dayandırılması da daha gerçekçi bir bütçe oluşumuna katkıda bulunmaktadır. Şüphesiz, bir yasal zorunluluk olarak başlatılan bu kapsamdaki çalışmaların gerçek yarar ve değeri daha iyi yönetimi sağlamaya verdikleri katkının görünürlüğü arttıkça anlaşılacaktır.

İç kontrol sisteminin geliştirilmesi ve işlerliği için mevzuatla getirilen zorunlulukların büyük ölçüde yerine getiriliyor olmasına karşın bu çerçevede yürütülen faaliyetlerin ve çabaların yeterince doğru anlamlandırılmayışı ve asıl olarak mevzuat gerekliliklerinin yerine getirilmesi olarak görülmesi ise yine Yunusemre Belediyesi özelindeki bir değerlendirmeyi aşan niteliktedir ve kamu yönetimimizdeki reform sürecine dair bir yönetim kültürü değişimiyle bağıntılıdır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Manisa Yunusemre Belediyesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşününün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanı hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Taşınmaz İcmal Cetvellerinin Düzenlenmemesi ve Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması

A- Belediye taşınmazları için taşınmaz icmal cetvellerinin düzenlenmemesi

Yunusemre Belediyesinin yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, taşınmaz kayıtlarının Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde yapılmadığı ve icmal cetvellerinin hazırlanmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44'üncü maddesinde kamu idarelerinin taşınmazlarının kaydına ilişkin usul ve esasların çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği belirtilmiştir.

Buna istinaden 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır. Yönetmeliğin "Kayıt Şekli" başlıklı 7'nci maddesinde:

“(1) Kamu idareleri;

a) Tapu kütüğünde adlarına tescilli olan ve Ek 1'deki Kayıt Planının “Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar ” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 2'deki 'Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu'nda,

b) Tapu kütüğünde kayıtlı olmayan ve Ek 1'deki Kayıt Planının “Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 3'teki 'Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu'nda,

c) Ek 1'deki Kayıt Planının “Orta Malları” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 4'teki 'Orta Malları Formu'nda,

ç) Ek 1'deki Kayıt Planının “Genel Hizmet Alanları” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 5'teki 'Genel Hizmet Alanları Formu'nda,

d) Tapu kütüğünde üçüncü kişiler adına tescilli veya diğer kamu idarelerinin yönetiminde olmakla birlikte irtifak hakkı tesisi, tahsis, kiralama, kullanma izni verilmesi gibi yollarla kullanım hakkı kendilerine verilen taşınmazların kaydını Ek 6'daki “Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu'nda” yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere yazarak kaydını tutarlar.

(2) Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formlar taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilir. Mali hizmetler birimince bu formlar konsolide edilerek bu Yönetmeliğin ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulur.

(3) İcmal cetvellerinde, kayıt planında belirtilen unsurların her biri için bir satır ayrılır ve bu taşınmazlara ilişkin adet ve yüzölçüm toplamları belirtilir.”hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, belediye taşınmazlarının söz konusu yönetmelik eki Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu'nda, Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu'nda, Orta Malları Formu'nda, Genel Hizmet Alanları Formu'nda, Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu'nda yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere yazarak kaydının tutulması ve bu formların esas alınarak taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulması gerekmektedir.

Yapılan denetim ve kurum yetkililerinden alınan bilgilere göre kuruma ait taşınmaz varlıklar için henüz mevzuat hükümlerine uygun icmal cetvellerinin hazırlanmadığı, kuruma ait tüm taşınmazların tapuda kayıtlı taşınmazlar formunda takip edildiği görülmüştür.

B- Kurum mülkiyetinde bulunan taşınmaz varlıklar için bedel tespiti yapılmaması ve taşınmazların değerleri ile muhasebe kayıtları arasında fark bulunması

Yunusemre Belediyesinde taşınmazların değer tespitlerinin yapılmadığı ve mevcut haliyle taşınmaz kayıtlarıyla muhasebe verileri arasında uyumsuzluk olduğu görülmüştür.

02.10.2006 tarih ve 26307 sayı ile yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin “Kayıt ve kontrol işlemleri” başlıklı 5'inci maddesinde, “Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte

içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.” hükmü yer almakta ve maddenin devamında hangi değer üzerinden taşınmazların kayda alınacağı belirlenmiştir. Maddede tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden veya bu bedel belirlenmiyorsa rayiç değer üzerinden kayda alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Yunusemre Belediyesine ait taşınmaz varlıklar için şimdiye kadar herhangi bir değer tespit çalışması yapılmadığı görülmüştür. Kurum henüz icmal cetvellerini de hazırlamamış olup taşınmazların takibi ise tapuda kayıtlı taşınmazlar formu üzerinden yapılmaktadır.

Ayrıca tapuda kayıtlı taşınmazlar formunda belirtildiğine göre, belediyenin sahip olduğu taşınmaz varlıklarının toplam rayiç bedeli 110.709.371,01 TL'dir. Ancak muhasebe kayıtlarına bakıldığında 250 Arazi ve Arsalar, 251 Yollar ve 252 Binalar Hesaplarının toplam tutarının 131.364.114,23 TL olduğu görülmektedir. Hem taşınmaz değer tespitlerinin yapılmaması hem de icmallerin çıkarılmaması taşınmazların miktar ve değer itibarıyla takibini zorlaştırdığı gibi aynı zamanda doğru ve tutarlı bilgi alınabilmesini de engellemektedir. Bu nedenle yukarıda yer verilen rakamlardan hangisinin gerçeğe daha yakın olduğu ve hesaplarda ne kadarlık bir hata bulunduğu net olarak tespit edilememiştir.

Dolayısıyla Belediye adına tapuda kayıtlı olan taşınmazların değer tespitinin Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğe uygun olarak yapılması ve taşınmazların ilgili muhasebe hesaplarına kaydedilmesi sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; bulgunun (a) bendiyle ilgili olarak, Emlak İstimlak Müdürlüğü'nün taşınmaz icmal cetvellerini hazırlamaya başladığı; bulgunun (b) bendiyle ilgili olarak ise taşınmazların, tapuda kayıtlı olan taşınmazlar formu üzerinden takip edildiği; tapuda kayıtlı olmayan taşınmazlar formu, orta malları formu, genel hizmet alanları formu, sınırlı aynı haklar ile kişisel haklar ve tahsis formlarının düzenlenmesi için çalışmaların başladığı ve en kısa sürede tamamlanacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak; kamu idaresi cevabında taşınmazların tamamının tapuda kayıtlı olan taşınmazlar formunda takip edildiği belirtilmiştir. Ancak taşınmazların bedeli tapuda kayıtlı olan taşınmazlar formuna göre 110.709.371,01 TL iken muhasebe kayıtlarına göre ise 131.364.114,23 TL'dir. Buna göre 250 Arazi ve Arsalar, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri ile 252 Binalar 2018 yılı mali tablolarında 20.654.743,22 TL fazla yer almaktadır.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Doğrudan Temin ve Pazarlık Usullerinde Belirtilen Parasal Sınra Tabi İşler İçin Yapılan Harcamaların Kamu İhale Kurumu Uygun Görüşü Olmadığı Halde %10 Sınırını Aşması

Yunusemre Belediyesinin mal alımlarına ilişkin harcamalarının incelenmesinden, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapılabilecek harcamalara ilişkin limitlerin Kamu İhale Kurumu'nun uygun görüşü alınmadan aşıldığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Pazarlık" başlıklı 21/f maddesinde İdarelerin yaklaşık maliyeti 225.403,00 Türk Lirasına kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımlarını pazarlık usulüyle; "Doğrudan Temin" başlıklı 22/d maddesinde ise büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin 67.613,00 diğer idarelerin 22.524,00 Türk Lirasını aşmayan ihtiyaçlarını doğrudan temin usulüyle giderebileceği belirtilmiştir. (KİK 2018/1 no lu tebliğde belirtilen 2018 için belirlenen limitlere göre)

Aynı Kanun'un "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62' nci maddesinde;

"Bu Kanun kapsamındaki idarelerce mal veya hizmet alımları ile yapım işleri için ihaleye çıkılmadan önce aşağıda belirtilen hususlara uyulması zorunludur:

...

(i) Bu Kanununun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz." hükmü düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, 4734 sayılı Kanun'da yer alan düzenlemenin nasıl uygulanacağını anlatan Kamu İhale Genel Tebliği'nin 21.2'nci maddesinde; kurum ve kuruluşların, mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı % 10 oranını hesaplayacakları belirtilmiştir.

Yunusemre Belediyesinin 2018 yılı mal alımları için bütçesine koyduğu tutar 32.417.106,76 TL iken 2018 yılı içerisinde 4734 sayılı Kanunun 21/f ve 22/d maddeleri

kapsamında 13.222.326,10 TL tutarında mal alımı yapıldığı görülmüş olup, oransal olarak % 40,8'e tekabül etmektedir.

Hizmet alımları için 2018 yılı bütçesine konulan tutar 72.043.090,78 TL iken, 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapılan harcamalar toplamı 10.347.285,22 TL olup, oransal olarak %14,4'e tekabül etmektedir.

Yapım işlerine ilişkin olarak 2018 yılı bütçesine konulan tutar 59.766,889 TL iken, 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapılan harcamalar toplamı 14.698.373,12 TL'dir. Oransal olarak % 24,4'e tekabül etmektedir.

2017 yılı Denetim Raporunda da yer verilen ve yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ile getirilen sınırların aşılmasına ilişkin aykırılık, mevzuat hükümlerinin ihlali yanında, ihalelerde; rekabet, güvenilirlik ve kaynakların verimli kullanılması ilkeleri yönüyle de risk teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; aynen; "Bu konuda Belediyemiz harcamalarının doğrudan temin yolu ile yapılması yerine ihale ile yapılmasına ilişkin Başkanlık makamından Müdürlüklere 29.01.2019 tarih ve 56 sayılı yazı yazılmıştır.

Doğrudan teminin yapılması gerektiği acil ve zorunlu haller ile ilgili olarak Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alınmak üzere ilgili Müdürlüklerce gerekli raporlar hazırlanmış ve talep yazıları yazılmıştır. Yasada belirtilen oranların aşılmaması için azami gayret sarf edilmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak; doğrudan temin ve pazarlık usullerine başvurulmasında mevzuatla getirilen sınırlamalar mali disiplinin sağlanması açısından önem arz etmektedir. Konuyla ilgili olarak kamu idaresinin aldığı belirttiği önlemlerin ve sonuçlarının müteakip yıl denetimlerinde de izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 2: İnternet Sitelerine Verilen İlan ve Reklam İle İlgili Hizmet Alımlarının İhale Kanununda Belirlenen Yöntemler Dışında ve Objektif Kriterler Uygulanmadan Gerçekleştirilmesi

Yunusemre Belediyesinde özel günler, dini ve milli bayramlar vb. kutlamalar amacıyla internet sitelerine reklam ve ilan verildiği ancak bunlara ilişkin hizmet alımlarının 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda belirtilen yöntem ve usuller dışında gerçekleştirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İstisnalar" başlıklı 3'üncü maddesinde, Kamu İhale Kanunundan istisna tutulan ve kanunda belirtilen ihale usullerine bağlı kalınmaksızın yapılacak mal ve hizmet alımları ile bunları yapabilecek kurumlara ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Yine aynı Kanun'un "İhale Usulleri" başlıklı 18'inci maddesinde idarelerin mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ait ihalelerde kullanılacak ihale usullerinin; "Açık İhale", "Belli İstekliler Arasında İhale" ve "Pazarlık" olduğu belirtilmiş, bunlarla birlikte bir ihale usulü olarak düşünülmemiş olmasına rağmen belli durumlarda kullanılacak bir alım yöntemi olarak kanunun 22'nci maddesinde "Doğrudan Temin" yöntemine ilişkin hükümler düzenlenmiştir.

Mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, alınacak mal ve hizmetler ile yapım işleri şayet istisna kapsamına girmiyorsa kanunda belirtilen ihale yöntemlerinden biri ya da doğrudan temin usulü ile yapılmalıdır.

Yapılan incelemelerde; Yunusemre Belediyesi tarafından internet sitelerine verilen bir takım tebrik, kutlama, tanıtım vb. gibi özel amaçlı ilan ve reklamlar için Kamu İhale Kanunu'nda belirtilen yöntemlerden herhangi birinin kullanılmaksızın hizmet alındığı ve bu hizmet karşılığı olan bedellerin verilen faturaya istinaden doğrudan ödendiği görülmüştür.

Belediye'nin 2018 yılı içinde bu şekilde 50 farklı internet sitesine 1108 adet ilan verdiği ve bunlar için KDV hariç 300.320,00 TL tutarında fatura ödediği tespit edilmiştir. Her ne kadar alınan hizmetin mevzuata aykırı olmadığı değerlendirilse de, hizmetin alınış biçimi 4734 sayılı Kanuna aykırı bulunmaktadır.

Dolayısıyla, idarenin ilan ve reklam vermek için hizmet alacağı internet siteleri için en azından tiraj-takip edilme oranı ya da buna benzer bir kriter belirleyerek hitap ettiği kitleye ulaşabilmesine imkan verecek belirli sayıda internet sitesinden Kamu İhale Kanunu'nda belirtilen yöntemler ile hizmet alımı yapmasının daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; internet sitelerine verilen ilan ücretlerinin ödeme yöntemi ve ilan verilen site sayısındaki fazlalığa ilişkin bulguda yer alan öneri ve değerlendirmelerin dikkate alınacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak; bulguda belirtilen hususların düzeltilmesi hem daha etkin ve verimli harcama yapılmasını hem de yapılan harcamanın ve ödeme yönteminin mevzuata uygun olmasını sağlayacaktır.

BULGU 3: Kalkınma Ajansına Gönderilen Payların Hesabında Borçlanmaların Dikkate Alınmaması

Kalkınma Ajansına ödenen payların hesabında Belediye'nin İller Bankası ve diğer bankalardan kullandığı borçlanma niteliğinde olan kredi miktarlarının indirilmemesi nedeniyle ödenecek payın hatalı hesaplandığı görülmüştür.

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 19. Maddesinde;

“(1)Ajansın gelirleri ve yöneteceği fonlar şunlardır:

d)Bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden, bölgedeki il özel idareleri için; borçlanma, tahsisi mahiyetteki gelirler ile genel, katma ve özel bütçeli kuruluşlardan alınan yardım kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir, belediyeler için; borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir oranında, cari yıl bütçesinden aktarılacak pay.

(2)Bakanlar Kurulu, il özel idareleri için belirlenen oranı yüzde beşe kadar yükseltmeye ya da bu Kanunda belirlenen oranına kadar indirmeye, belediyeler için belirlenen oranı ise; yarısına kadar indirmeye ya da bu Kanunda belirlenen oranına kadar yükseltmeye yetkilidir.

(3) Birinci fıkranın (d) ve (e) bentlerinde belirtilen paylar, ilgili idare ve kuruluşlar tarafından haziran ayının sonuna kadar ajans hesabına aktarılır. (d) bendinde belirtilen paylar, süresi içerisinde aktarılmadığı takdirde, bu idarelere genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan paydan ilgisine göre Maliye Bakanlığı ve/veya İller Bankasınca kesilerek ilgili ajans hesabına aktarılır. Diğer alacakların tahsilinde, genel hükümlere göre işlem yapılır.” hükümleri düzenlenmiştir.

Mevzuatta özetle; ajanslara, belediyelerin bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir oranında payın cari yıl bütçesinden aktarılacağı, Bakanlar Kurulunun belediyeler için belirlenen oranı yarısına kadar indirmeye yetkili olduğu belirtilmiştir. Bu yetki doğrultusunda

Bakanlar Kurulu 2011/2168 sayılı kararı ile bu oranı yarıya indirmiş ve belediyelerin bütçe gelirleri üzerinden kalkınma ajanslarına aktaracakları pay oranını binde beş olarak belirlemiştir.

Zafer Kalkınma Ajansının 2015 yılı kesin hesabına istinaden hesaplanacak olan payla ilgili 10.10.2016 tarihinde, 2016 yılı kesin hesabına ilişkin ise 19.10.2017 tarihinde kuruma gönderdiği yazılarda, 5449 sayılı Kanun'un 19' uncu maddesi gereği bir önceki yıl kesinleşmiş bütçe gelirleri üzerinden ajansa pay aktarılması gerektiği belirtilip yazı eklerinde gönderilen katkı payı hesabı tablosunda gösterilen miktarın haziran ayı sonuna kadar ajansın banka hesabına gönderilmesi aksi takdirde geçen her gün için gecikme faizi hesaplanacağı bildirilmiştir.

Yapılan incelemelerde; Yunusemre Belediyesinin Zafer Kalkınma Ajansına gönderdiği payların hesabında, bir önceki yıl kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamından tahsisi mahiyetteki gelirlerin indirildiği ancak belediyenin İller Bankası ve diğer bankalardan kullandığı borçlanma niteliğinde olan kredi miktarlarının indirilmediği görülmüştür.

Mevzuatta bir önceki yıl kesinleşmiş bütçe gelirleri denildiğine göre, 2017 yılında ödenecek pay için 2015 yılı, 2018 yılında ödenecek pay için 2016 yılı mali tabloları dikkate alınmalıdır. Yunusemre Belediyesinin 2015 ve 2016 yılı mali tablolarına bakıldığında, kesinleşmiş bütçe gelirlerinden düşülmesi gereken kısa ve uzun vadeli borçlanma tutarının 2015 yılı için 4.624.847,29 TL, 2016 yılı için ise 16.240.251,62 TL olduğu görülmektedir.

Aşağıdaki tabloya göre 2015 ve 2016 yıllarında toplam 20.865.098,91 TL'nin bütçe gelirlerinden düşülmediği anlaşılmaktadır. Söz konusu tutarın bütçe gelirlerinden düşülmesi ve fazla ödenen tutarın ödendiği tarihten itibaren hesaplanacak yasal faiz ile birlikte geri alınması ya da sonraki dönem ödenecek ajans paylarından indirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Tablo 6: Kalkınma Ajansı Payları

Yıl	Gerçekleşen Bütçe Geliri	Tahsisi Mahiyetteki Gelirler	Borçlanma Tutarı	Paya Esas Net Gelir	Ödenmesi Gereken Pay	Ödenen Pay	Fazla Ödenen Tutar
2015	70.191.930,50	1.412.162,7	4.624.847,29	64.154.920,49	320.774,60	343.898,84	23.124,24
2016	84.741.104,80	2.443.163,0	16.240.251,62	66.057.690,16	330.288,45	411.489,71	81.201,26
Toplam	154.933.035,30	3.855.325,7	20.865.098,91	130.212.610,65	651.063,05	755.388,55	104.325,50

Kamu idaresi cevabında; bulgu içeriğinde bahsedilen hususla ilgili olarak, Zafer Kalkınma Ajansı'na yazılan 02.05.2019 tarih ve E.22276 sayılı yazıyla konunun bildirildiği belirtilmiştir.

Zafer Kalkınma Ajansı'nın, Şehzadeler Belediyesi'nin gönderdiği yazıya verdiği cevapta ise, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı'nın yazı ve görüşleri gerekçe gösterilerek borçlanma tutarlarının kalkınma ajansı payına esas tutulacak matrahtan düşülemeyeceği ve bu nedenle pay hesabında yanlışlık bulunmadığı belirtilmiştir.

Şehzadeler Belediyesi'nin bulguya cevaben gönderdiği yazıda sunduğu yazıda belirtilen hususlar özetle şu şekildedir:

Şehzadeler Belediyesi tarafından, bulguda belirtildiği üzere yanlış hesaplanan kalkınma ajansı payları hakkında Zafer kalkınma Ajansı'na 02.05.2019 tarih ve E.22276 sayılı yazı yazılmış ve rapor bulgusuna verilecek cevaba teşkil edecek açıklama istenmiştir.

Zafer Kalkınma Ajansı tarafından Şehzadeler Belediye Başkanlığı'na, gönderilen cevapta;

“Katkı payı hesabında, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'nın 25.10.2010 tarih ve 3956 sayılı yazısı ile bildirilen, ayrı tutulacak (dikkate alınmayacak) tahsisi mahiyetteki gelir kalemlerinin Şehzadeler Belediyesi'nin ödeyeceği pay hesabında bütçe gelirlerinden düşüldüğü, Kalkınma Bakanlığı'nın 05.04.2016 tarih ve 1397 sayılı ile 05.07.2017 tarih ve 3140 sayılı yazılarında ise belediyelerin bütçe gelirleri arasında yer almayan borçlanma tutarlarının, gerçekleşen bütçe gelirlerinden indirilmemesi gerektiğinin bildirildiği belirtilerek değinilen nedenler gereği borçlanma ve banka kredilerinin bütçe gelirlerinden indirilmesinin mümkün olmadığı ve hesaplanan katkı payında yanlışlık bulunmadığı” ifade edilmiştir.

Kalkınma Bakanlığı'nın 05.04.2016 tarih ve 1397 sayılı yazısında; 5449 sayılı kanunun 19'uncu maddesindeki “...belediyeler için borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere...” ibaresinin borçlanmaların toplam gelirden düşülmesi gerektiği şeklinde anlaşılabilirliği, konuyla ilgili tereddüt oluştuğunun Bakanlığa bildirildiği ve yönlendirme istendiği belirtilerek aşağıdaki ifadeler yer verilmiştir;

“Borçlanmanın hariç bırakılmasına ilişkin ifade 5449 sayılı kanun yayımlandığı tarihte yürürlükte olan ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile yürürlükten kaldırılan Belediye Bütçe ve Muhasebe Usulü Yönetmeliği ile İl Özel İdaresi Bütçe ve

---

Muhasebe Usulü Yönetmeliği hükümleri uyarınca borçlanmanın kurumların gelir kalemleri arasında yer almasından kaynaklanmaktadır.

Ancak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 20'nci maddesinin ikinci fıkrasında, alınan borçlar ile bu borçların anapara ödemelerinin gelir ve gider bütçelerinde gösterilemeyeceği düzenlenmiştir. Bu nedenle mevcut durumda kurumların bütçe gelirleri kapsamında yer almayan borçlanma tutarının, ajans katkı payı hesaplanırken gerçekleşen bütçe gelirlerinden indirilmemesi gerektiği değerlendirilmektedir”

Ayrıca yazının devam eden bölümünde konuya ilişkin tereddütlerin Bakanlığa iletildiği ve Maliye Bakanlığından da görüş talep edildiği, gönderilen görüşte borçlanmaya ilişkin tutarların bütçe denkliğinin sağlanması amacıyla yapılan ve geri ödemesi olan bir finansman aracı olarak değerlendirilerek katkı payının hesabından hariç tutulduğu anlaşılmıştır denildiği, ancak pay hesabında matrahtan indirilip indirilmemesi konusunda açıklama yapılmadığı belirtilmiş, sonrasında ise oluşan tereddütlerin giderilmesi için İçişleri ve Maliye Bakanlıkları temsilcilerinin de katılacağı çalışma grubu oluşturulduğu ifade edilmiştir.

Kalkınma Bakanlığı'nın 05.07.2017 tarih ve 3140 sayılı yazısında ise;

Bursa – Eskişehir – Bilecik Kalkınma Ajansı'nın, Nilüfer Belediyesi'nin kalkınma ajansı payının yanlış hesaplandığı ve belediyenin ajansa fazla pay ödediği gerekçesiyle Nilüfer Belediyesine Sayıştay tarafından kamu zararına hükmedilmesi üzerine borçlanmaların pay hesabında dikkate alınıp alınmayacağı ile ilgili Bakanlıktan görüş talep ettiği belirtilip mevcut mevzuat hükümleri uyarınca Bakanlığın konu hakkındaki değerlendirmesinin, borçlanmaların kalkınma ajansı payı hesabında bütçe gelirlerinden indirilmemesi gerektiği yönünde olduğu ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığının yazı ve görüşleri gerekçe gösterilerek borçlanma tutarlarının kalkınma ajansı payına esas tutulacak matrahtan düşülemeyeceği ve bu nedenle pay hesabında yanlışlık bulunmadığı belirtilmiştir.

5449 Sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanunun “Gelirler ve Yönetilecek Fonlar” başlıklı 19'uncu maddesinin (d) bendinde;

“Bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden, bölgedeki il özel idareleri için; borçlanma, tahsisi mahiyetteki gelirler ile genel, katma ve özel bütçeli kuruluşlardan alınan

yardım kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir, belediyeler için; borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir oranında, cari yıl bütçesinden aktarılacak pay”

denilerek kalkınma ajanslarının belediyeler ve il özel idarelerinden alacağı payın nasıl hesaplanacağı ve nelerin bütçe gelirlerinden indirilerek pay hesabına dahil edilmeyeceği düzenlenmiştir. Lafzen de açık olan mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere katkı payının, tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri ve borçlanmaların gelir kalemlerinden indirilerek bulunacak tutar üzerinden hesaplanması gerekecektir.

Borçlanmanın indirilmemesi gerektiği yönündeki görüşe dayanak olarak gösterilen Kalkınma Bakanlığının yazılarında Mülga Belediye Bütçe ve Muhasebe Usul Yönetmeliğinde borçlanma tutarının gelir kalemleri arasında sayıldığı ve bu nedenle indirim konusu yapıldığı ancak yerine gelen Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde ise borçlanmanın gelir ve gider bütçelerinde gösterilemeyeceği yönündeki hükmü gerekçe gösterilerek borçların katkı payı hesabında gelirden indirilemeyeceği belirtilmiştir.

5449 sayılı kanunun 19/d maddesinde “.....*borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere....*” denilmektedir. Yani Kanun maddesinde borçlanma da ayrıca belirtilmiş ve pay hesabında hariç tutulması gerektiği ifade edilmiştir. Konuya ilişkin açık Kanun hükmü mevcut iken Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğindeki düzenlemenin Kanun hükmünü geçersiz kılacağı ya da değiştireceği yönündeki görüş hukuken uygun değildir.

Belirtmek gerekir ki, Kalkınma Bakanlığınca konu hakkında gönderilen yazılar yalnızca kurum görüşü olmaktan ibarettir. Hukuk sistemimizdeki normlar hiyerarşisinde en üstte anayasa olmak üzere uyulması gereken yasal düzenlemeler öncelik sırasına göre kanunlar, tüzükler ve yönetmeliklerdir. Tüzüklerin konusu kanunun uygulanmasını göstermek veya kanunun emrettiği işleri belirtmektir. Yönetmelik ise kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak adına yapılan düzenlemelerdir.

5449 sayılı Kanuna dayanılarak çıkarılan ikincil mevzuat incelendiğinde Kanun’un 19’uncu maddesini açıklayan herhangi bir düzenleme görülememiştir. Bu nedenle Kalkınma Bakanlığı’nın Kanun hükmüne aykırı olan görüşünün hukuki geçerliliği bulunmamaktadır.

Ayrıca Sayıştay 5’inci dairesinin 2016 yılı 269 no’lu ve 05.10.2017 tutanak tarihli kararında,

“ .....

Yapılan incelemeler neticesinde .....Belediyesinin 2012, 2013, 2014, 2015 ve 2016 yıllarına ilişkin kalkınma ajansı payı hesaplanırken en son kesinleşmiş net bütçe gelirleri tahsilatından bilançonun pasif kısmında yer alan “300-400 Banka Kredileri” , “310-410 Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar”, “303-403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı” ında yer alan ve yılı içinde ödenen borçlanmaların düşülmemesi sonucu matrahın hatalı hesaplandığı görülmüştür. Matrahın % 0,05 ile çarpılması ile bulunan tutar ajansa gönderilmelidir.

Bu itibarla, ...Kalkınma Ajansına aktarılması gereken kanuni payın hatalı hesaplanması sonucu ..... kamu zararı oluşmuş ise de oluşan kamu zararı ..... tarih ve ..... yevmiye nolu muhasebe işlem fişi ile .....dan mahsup edilerek gelir kaydedildiğinden ilişilecek bir husus kalmadığına,

6085 sayılı Sayıştay Kanununun 55nci maddesi uyarınca iş bu ilamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oybirliğiyle karar verildi.”

denilerek bulgu içeriğiyle aynı mahiyetteki bir işlemin kamu zararına sebep olduğuna hükmetmiştir.

Yukarıda belirtilen sebepler gereği, Şehzadeler Belediyesi'nin, borçlanma tutarlarının bütçe gelirlerinden indirilmemesi gerektiği ve katkı payı hesabının doğru olduğu yönündeki cevabının yerinde olmadığı, bulguda belirtilen hususların yerine getirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Büyükşehir Belediyesinden İlçe Belediyesine Aktarılması Gereken Otopark Geliri Paylarına İlişkin Takibin Yapılamaması

Yunusemre Belediyesi ve genelde tüm ilçe belediyeleri Büyükşehir Belediyesinden kendilerine aktarılması gereken otopark geliri paylarına ilişkin bir kontrol ve takip aracından yoksun bulunmaları nedeniyle gelir kaybına uğramaktadır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddesinin (f) bendi uyarınca karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek büyükşehir belediyesinin görevleri sayılmış olup, "Büyükşehir Belediyesinin Gelirleri" başlıklı 23'üncü maddesinin (f) bendinde

de söz konusu park yerlerinin işletilmesinden elde edilen gelirin %50'sinin ilçe ve ilk kademe belediyelerine, nüfuslarına göre dağıtılacağı belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un 23'üncü maddesinin son fıkrasında ise; "*Büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşları ile ilçe belediyeleri; tahsil ettikleri vergiler ve benzeri malî yükümlülüklerden birbirlerine ödemeleri gereken paylar ile su, atık su ve doğalgaz bedellerini zamanında yatırmadıkları takdirde, ilgili belediye veya bağlı kuruluşun talebi üzerine söz konusu tutar, İller Bankası tarafından, yükümlü belediyenin genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek alacaklı belediyenin hesabına aktarılır. Gecikmeden kaynaklanacak faiz ve benzeri her türlü zararın tazmininden, ilgili ilçe belediye başkanı ve sayman şahsen sorumludur. Bu fıkra hükmü, ilçe ve ilk kademe belediyeleri hesabına yapılacak her türlü aktarmaları zamanında yapmayan büyükşehir belediye başkanı, bağlı kuruluş genel müdürleri ve saymanları hakkında da uygulanır.*" hükmüne yer verilmiştir.

Manisa Yunusemre Belediyesine Manisa Büyükşehir Belediyesince son beş yılda gönderilen otopark işletme gelirlerine göz atıldığında, yasada öngörülen gelir dağıtım mekanizmasının işlemediği anlaşılmaktadır. 2014 yılında herhangi bir ödeme yapılmazken, 2015 yılında 5713, 2016 yılında 5322, 2017 yılında 5383 Lira gönderilmiş, 2018 yılında bu tutar 384 Lira gibi neredeyse yok hükmünde bir rakama inmiştir. Bu rakamlar yasada öngörülen gelir dağıtım sistemine Büyükşehir Belediyesi'nin uymadığını açıkça göstermektedir ve Büyükşehir Belediyesi'nden bilgi istemek suretiyle teyidine bile ihtiyaç göstermemektedir. İlçe belediyelerine aynı dönemlerde aktarılan meblağlar ve ilçe nüfuslarının birlikte değerlendirilmesinde de 5216 sayılı Kanun'un 23'üncü maddesinin (f) bendinde belirtilen otopark işletme gelirin %50'sinin ilçe ve ilk kademe belediyelerine, nüfuslarına göre dağıtılacağı yönündeki hükmün uygulanmadığı anlaşılmaktadır. (*Manisa Yunusemre Belediyesinin nüfusu Manisa Şehzadeler Belediyesinin nüfusundan 1.4 kat fazla olmasına karşın Büyükşehir Belediyesince her iki belediyeye eşit sayılabilecek tutarda otopark işletme geliri gönderilmektedir*)

Tablo 7: BŞB'den Aktarılan Oto.İşl.Gel.

YILI	AKTARILAN TUTAR (TL)
2014	0.00
2015	5.713,88
2016	5.322,84
2017	5.383,58
2018	384,42
TOPLAM	16804,72

Her ne kadar 5216 sayılı Kanun'un 23'üncü Maddesinde, yasada belirtilen gelir dağıtım yükümlülüklerine uyulmadığı takdirde alacaklı belediyenin talebi üzerine İller

Bankası tarafından yükümlü belediyenin genel bütçe vergi gelirleri payından bu tutarların kesilerek alacaklı belediyeye aktarılacağı belirtilmekte ise de ilçe belediyeleri büyükşehir belediyesi otopark işletme gelir hesabı bilgilerine sahip olmadıklarından alacak iddiasında bulunamamakta ve yasada düzenlenen kontrol mekanizması işlememektedir.

Sonuç olarak, Yunusemre Belediyesi ve genelde tüm ilçe belediyeleri Büyükşehir Belediyelerinden kendilerine aktarılması gereken otopark geliri paylarına ilişkin bir kontrol ve takip aracından yoksundur ve yasada öngörülen gelir dağıtım sisteminin istikrarlı işleyişini sağlayacak mekanizmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; özet olarak Büyükşehir Belediyesinin bildirim ve ödemelerini kontrol edebilecek herhangi bir mekanizmaya sahip olmadıkları belirtilmektedir.

Sonuç olarak; denetim bulgu metninde ve aynı yöndeki Kurum görüşünde de belirtildiği üzere, Yunusemre Belediyesi ve genelde tüm ilçe belediyeleri Büyükşehir Belediyelerinden kendilerine aktarılması gereken otopark geliri paylarına ilişkin bir kontrol ve takip aracından yoksundur ve yasada öngörülen gelir dağıtım sisteminin istikrarlı işleyişini sağlayacak mekanizmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

YUNUSEMRE BELEDİYESİ 31.12.2018 TARİHLİ BİLANÇO					
AKTİF		TL	PASİF		TL
I	DÖNEN VARLIKLAR	38.974.100,76	3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	62.710.317,48
10	Hazır Değerler	16.521.909,56	30	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	19.605.006,58
102	Banka Hesabı	15.459.735,57	300	Banka Kredileri Hesabı	19.605.006,58
109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	1.062.173,99	32	Faaliyet Borçları	13.648.380,59
12	Faaliyet Alacakları	19.822.239,16	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	13.648.380,59
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	12.467.484,45	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	12.208.971,73
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	7.299.309,90	330	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	1.235.594,72
122	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı	20.418,07	333	Emanetler Hesabı	10.973.377,01
126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hs.	35.026,74	36	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	2.947.177,07
127	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	0,00	360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabı	635.799,47
14	Diğer Alacaklar	107.696,44	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	235.161,70
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	107.696,44	362	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan	690.777,99
15	Stoklar	1.804.858,53	363	Kamu İdareleri Payları Hesabı	7.695,35
150	İlk Madde Ve Malzeme Hesabı	1.804.858,53	368	Vadesi Geçmiş, Ertelemiş Veya Taksitlendirilmiş	1.377.742,56
16	Ön Ödemeler	389.302,17	37	Borç Ve Gider Karşılıkları	164.631,17
162	Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabı	384.973,18	372	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	164.631,17
165	Mahsup Dönemine Aktarılan Avans Ve Krediler	4.328,99	38	Gelecek Aylara Ait Gelirler Ve Gider	14.136.150,34
19	Diğer Dönen Varlıklar	328.094,90	381	Gider Tahakkukları Hesabı	14.136.150,34
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	328.094,90	39	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0,00
191	İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı	0,00	391	Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı	0,00
		2018			2018
2	DURAN VARLIKLAR	168.396.919,49	4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	67.895.890,16
22	Faaliyet Alacakları	5.136.792,19	40	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	49.085.147,39
220	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	3.480.966,25	400	Banka Kredileri Hesabı	49.085.147,39
222	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı	1.646.179,04	43	Diğer Borçlar	1.352.010,20
226	Verilen Depoziteler	9.646,90	430	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	2.378,00
227	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	0,00	438	Kamuya Olan Ertelemiş Veya Taksitlendirilmiş	1.349.632,20
24	Mali Duran Varlıklar	6.848.737,97	47	Borç Ve Gider Karşılıkları	2.752.288,78
240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	4.086.319,01	472	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	2.752.288,78
241	Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan	2.762.418,96	48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler Ve Gider	14.706.443,79
25	Maddi Duran Varlıklar	156.252.736,01	480	Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı	30.610,00
250	Arazi Ve Arsalar Hesabı	71.842.413,02	481	Gider Tahakkukları Hesabı	14.675.833,79
251	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	40.196.422,84			
252	Binalar Hesabı	19.325.278,37	5	ÖZKAYNAKLAR	76.764.812,61
253	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabı	6.378.667,61	50	Net Değer Hesabı	82.283.019,30
254	Taşıtlar Hesabı	12.012.252,97	500	Net Değer Hesabı	82.283.019,30
255	Demirbaşlar Hesabı	9.721.216,03	57	Geçmiş Yıllar Olumlu	22.849.304,27
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	24.950.386,86	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	22.849.304,27
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	21.726.872,03	58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	10.211.971,40
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00	580	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı	10.211.971,40
260	Haklar Hesabı	9.208.321,04	59	Dönem Faaliyet Sonuçları	18.155.539,56
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	9.208.321,04	591	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)	18.155.539,56
29	Diğer Duran Varlıklar	158.653,32			

T.C. Sayıştay Başkanlığı

294	Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran	543.624,09
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	384.970,77
AKTİF TOPLAM		207.371.020,25
9	NAZIM HESAPLAR	28.032.990,89
91	Nakit Dışı Teminatlar Ve Kişilere Ait Menkul	9.666.393,00
910	Teminat Mektupları Hesabı	9.666.393,00
92	Taahhüt Hesapları	18.366.597,89
920	Gider Taahhütleri Hesabı	18.366.597,89
GENEL TOPLAM		235.404.011,14

PASİF TOPLAM		207.371.020,25
9	NAZIM HESAPLAR	28.032.990,89
91	Nakit Dışı Teminatlar Ve Kişilere Ait Menkul	9.666.393,00
911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	9.666.393,00
92	Taahhüt Hesapları	18.366.597,89
921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	18.366.597,89
GENEL TOPLAM		235.404.011,14

YUNUSEMRE BELEDİYESİ 31.12.2018 TARİHLİ FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesaplar	GİDERİN TÜRÜ	TL	Hesap Kodu	Yardımcı Hesaplar	GELİRİN TÜRÜ	TL
630		GİDERLER HESABI	158.885.847,5	600		GELİRLER HESABI	140.730.307,90
630	01	Personel Giderleri	17.206.556,73	600	01	Vergi Gelirleri	48.494.326,10
630	01 01	Memurlar	9.081.166,74	600	01 02	Mülkiyet Üzerinden Alınan	33.176.171,38
630	01 02	Sözleşmeli Personel	5.283.827,92	600	01 03	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet	9.200.227,29
630	01 03	İşçiler	2.099.877,06	600	01 06	Harçlar	6.117.925,43
630	01 04	Geçici Personel	148.925,29	600	01 09	Başka Sınıflandırılmayan Yerde	2,00
630	01 05	Diğer Personel	592.759,72	600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.081.674,54
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına	2.472.791,68	600	03 01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	990.428,93
630	02 01	Memurlar	1.304.205,60	600	03 04	Kurumlar Hasılatı	118.244,73
630	02 02	Sözleşmeli Personel	846.102,75	600	03 06		4.973.000,88
630	02 03	İşçiler	322.483,33	600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile	1.630.147,82
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	73.543.603,85	600	04 04	Kurumlardan ve Kişilerden	1.630.147,82
630	03 02	Tüketime Yönelik Mal Ve	10.593.177,81	600	05		71.190.556,09
630	03 03	Yolluklar	57.135,28	600	05 01		1.318.802,16
630	03 04	Görev Giderleri	1.406.507,78	600	05 02	Kişi ve Kurumlardan Alınan	66.089.978,26
630	03 05	Hizmet Alımları	54.337.607,62	600	05 03		3.505.184,40
630	03 06	Temsil Ve Tanıtma Giderleri	2.733.799,43	600	05 09	Diğer Çeşitli Gelirler	276.591,27
630	03 07	Menkul Mal,Gayrimaddi Hak	2.985.232,77	600	25	Kamu İdarelerinden Bedelsiz	13.333.603,42
630	03 08	Gayrimenkul Mal Bakım Ve	1.430.143,16	600	25 02	Özel Bütçeli İdarelerden	5.667.085,38
630	04	Faiz Giderleri	25.193.034,99	600	25 05	Mahalli İdarelerden Bedelsiz	7.666.518,04
630	04 02	Diğer İç Borç Faiz Giderleri	25.193.034,99				
630	05	Cari Transferler	1.726.128,32				
630	05 01	Görev Zararları	554.068,20				
630	05 02	Hazine Yardımları (Mahalli	974.875,26				
630	05 03	Kar Amacı Gütmeyen	0,00				
630	05 08	Gelirlerden Ayrılan Paylar	197.184,86				
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden	4.924.951,86				
630	12 01	Vergi Gelirleri	3.750.345,36				
630	12 03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	628.625,95				
630	12 05	Diğer Gelirler	545.980,55				
630	13	Amortisman Giderleri	11.747.813,77				
630	13 01	Maddi Duran Varlıkların	8.484.173,36				
630	13 02	Maddi Olmayan Duran	3.263.640,41				
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	21.555.837,12				
630	14 01	Kırtasiye Malzemeleri	1.339.456,83				
630	14 02	Beslenme, Gıda Amaçlı ve	147.492,56				
630	14 03	Tıbbi ve Laboratuar Sarf	115.706,59				
630	14 04	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı	248.447,65				
630	14 05	Temizleme Ekipmanları	1.028.675,15				
630	14 06	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye	1.659.231,33				
630	14 07	Yiyecek	737.074,80				
630	14 08	İçecek	221.933,08				
630	14 09	Canlı Hayvanlar	39.412,00				

T.C. Sayıştay Başkanlığı

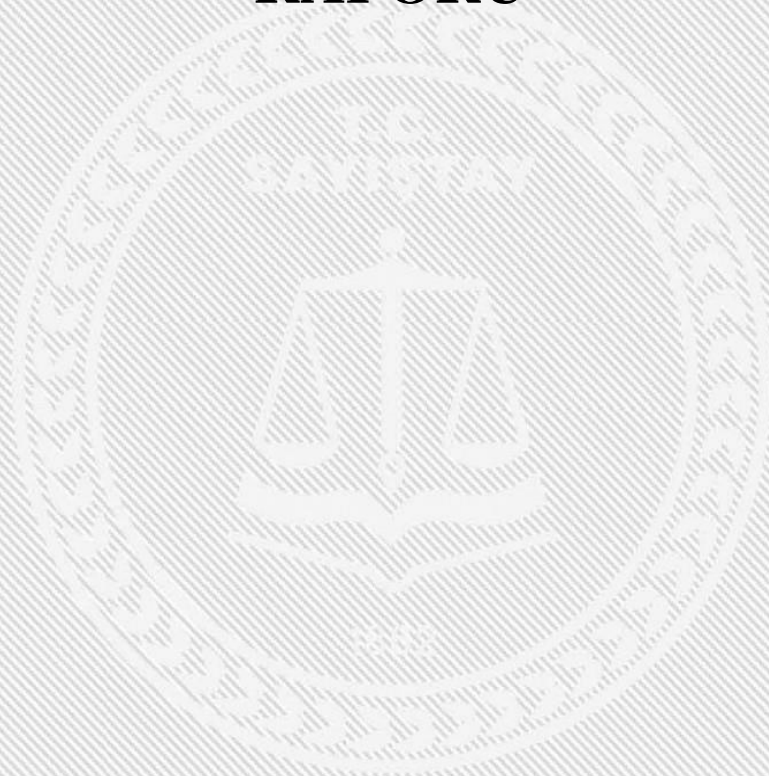
630	14	10	Zirai Maddeler	808.917,59	
630	14	11	Yem	25.776,00	
630	14	12	Bakım Onarım ve Üretim	10.658.041,61	
630	14	13	Yedek Parçalar	1.368.017,82	
630	14	14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	674.514,92	
630	14	15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı	333.429,81	
630	14	16	Spor Malzemeleri Grubu	568.038,35	
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı	1.581.671,03	
630	15	04	Kıdem Tazminatı Karşılıkları	515.129,21	
GENEL TOPLAM				158.885.847,5	
				GENEL TOPLAM	140.730.307,90
				FAALİYET SONUCU (-)	18.155.539,60

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Doğrudan Temin ve Pazarlık Usullerinde Belirtilen Parasal Sınıra Tabi İşler İçin Yapılan Harcamaların Kamu İhale Kurumu uygun görüşü alınmaksızın %10 Sınırını Aşması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	24.05.2018 tarihinde Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafından Belediye Başkanlığı Makamına yazı yazılarak konuya ilişkin önlem alınması istenilmiştir. Ancak 2017 yılında da konu edilen işleyişe ilişkin bir kapsamlı bir düzelme saptanmamış ve 2018 yılı raporunun "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" Bölümü 1'nci maddesinde konuya tekrar yer verilmiştir.
Bazı Hizmet Alımlarının Belediyelerin Görev ve Sorumluluk Alanları Açısından Sorunlu Olması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	2017 yılı Denetim Raporunda yer verilen, kurum harcamalarının etkinliğini olumsuz olarak etkileyen, sorunlu hizmet alımlarında önemli bir azalma eğilimi gözlemlenmiş, bu çerçevede 2018 yılında

			konunun tekrarlanmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.
Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil İşlemlerinin Yapılmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Geçiş hakkı bedellerinin tahakkukuna ilişkin Büyükşehir Belediyesini nezdinde çalışmalar sürdürülmektedir.
Kadrolu İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kullanılması Hususunda Gerekli Özenin Gösterilmemesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Yunusemre Belediyesi yönetimince, Anayasal bir hak olan "dinlenme hakkı"nın kullanımını güvence altına alacak önlem ve planlar uygulamaya konulmuştur.
Banka Kredileri Hesaplarıyla İlgili Dönem Sonu İşlemlerinin Hatalı Yapılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Konuya ilişkin düzeltici işlem tesisi edildiği incelenmiştir.
Gider Tahakkukları Hesaplarına İlişkin Dönem Sonu İşlemlerinin Hatalı Yapılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Konuya ilişkin düzeltici işlem tesisi edildiği incelenmiştir.

MANİSA YUNUSEMRE BELEDİYESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	29
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	29
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	29
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	30
5. GENEL DEĞERLENDİRME.....	30
6. DENETİM BULGULARI.....	31

1. ÖZET

Bu rapor, Manisa Yunusemre Belediyesinin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Manisa Yunusemre Belediyesinin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine

ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede Manisa Yunusemre Belediyesi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018yılı Performans Programı ve 2018yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Manisa Yunusemre Belediyesinin yayımladığı 2015-2019dönemine ait Stratejik Plan, 2018yılı Performans Programı ve 2018yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Manisa Yunusemre Belediyesi performans ölçüm sistemi çıktıları olan stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporunu mevzuatta öngörülen süre, şekil ve içerik dahilinde hazırlamıştır. Stratejik plan ve performans programında yer alan amaç, hedef ve performans göstergeleri arasındaki anlamlı bir mantıksal bağ kurulmuş, niteliği gereği ölçülebilir olmayan hedefler için performans göstergeleri belirlenmiş, hedef ve göstergeler yeterince açık şekilde tanımlanmıştır. Performans bilgisinin elde edilmesine ilişkin süreçte veri güvenliğini tehdit eden önemli riskler saptanmamıştır. Faaliyet raporunda, hedef sapmaları ve olası nedenleri açıklanmış, gerekli değerlendirmeler yapılmıştır.

Manisa Yunusemre Belediyesi'nin performans yönetimine ilişkin sağlam bir altyapı oluşturma yolunda önemli bir mesafe katettiği görülmektedir. Kurum yönetimlerinin; "İşimizi

ne kadar iyi yapıyoruz?" ve "Nasıl daha iyi yapabiliriz?" sorularına uygun şekilde yanıt verebilmeleri için performans hakkında ilgili, doğru, ve güvenilir bilgiye süreklilik temelinde ulaşmaları gerekir. Performansın sistematik olarak ölçümü ve değerlendirilmesi sayesinde hizmetlerin daha iyi yapılması ve vatandaş ihtiyaçlarının daha iyi karşılanabilmesinin önündeki problemlerin de daha kolay saptanması beklenir. Ülkemiz kamu yönetimi için yeni bir yönetim aracı olan performans ölçümünden istenilen yararın elde edilebilmesinin temel şartı ise başta üst yönetim olmak üzere tüm sistem sorumlularının ve çalışanların sistemin amacını ve unsurlarını bu çerçevede anlaması, tanınması, yararına inanması ve samimiyetle uygulamaya koymasındır.

6. DENETİM BULGULARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>